

Hugo Bouter

Het evangelie in het boek Job

‘Hoe zou een sterveling rechtvaardig kunnen zijn voor God?’

Job 9:2

Gods weg met Job

Job was een rijke herdersvorst in het oosten. Hij was vroom en oprecht; hij vreesde God en keerde zich af van het kwaad (Job 1:1-3). God zegt zelfs van hem dat niemand op aarde zo godvrezend was als hij (Job 1:8). Zijn vroomheid was echter geen garantie dat het hem voor de wind bleef gaan. Hij kreeg zelfs op een bijzonder indringende wijze te maken met het probleem van het lijden. Toch had God een bedoeling met al het leed dat Job overkwam. God stelde hem zo zwaar op de proef, opdat hij zichzelf beter zou leren kennen en opdat hij ten slotte ook God beter zou leren kennen. Job deed uiteindelijk boete in stof en as en boog zich neer voor Gods majesteit en soevereiniteit (Job 42:1-6).

Bovendien kwam hij ertoe een aantal fundamentele waarheden te formuleren, die later in het evangelie in hun volle helderheid zouden worden onthuld. Hierover willen wij nu graag nadenken.

De mens is een zondaar

Allereerst spreekt Job over de nood waarin de mens van nature verkeert. Hij is weliswaar een schepsel van God, maar hij behoort tot de familie van de gevallen Adam (10:9-12; 27:3; 31:33). Daarom ligt hij onder het juk van de zonde en de dood (7:21; 9:28-31; 10:6). De toorn van God rust op hem (6:4; 9:13; 10:17; 14:13; 16:9).

Zolang hij op aarde leeft, heeft hij een zware strijd te voeren. Hij is onderworpen aan de macht van de satan en de dood (7:1-10; vgl. Job 1 en 2, 14 en 17).

Is er een oplossing voor de nood van de mens, en bovenal voor zijn zondenood? Want het zondeprobleem is de ware oorzaak van zijn misère. Job vraagt zich vertwijfeld af hoe de mens ooit rechtvaardig zou kunnen zijn tegenover God (9:2). Want wie zal een reine geven uit een onreine? Niet één (14:4). Wat is de sterveling dat hij zuiver zou zijn, en dat hij, geboren uit een vrouw, rechtvaardig zou zijn? (15:14). Immers, zelfs de hemel is niet zuiver in Zijn ogen (15:15).

Dit probleem wordt ook helder verwoord door Bildad, als hij stelt: 'Hoe zou een sterveling dan rechtvaardig zijn voor God, en hoe zou hij, geboren uit een vrouw, zuiver zijn? Zie, tot aan de maan toe – ze is niet helder, en de sterren zijn niet zuiver in Zijn ogen. Hoeveel te minder een sterveling, die een made is, en een mensenkind, dat een worm is!' (Job 25:4-6).

De noodzaak van een Middelaar

Hoewel pas het Nieuwe Testament de definitieve antwoorden op deze vragen geeft – onder andere in de Romeinenbrief, die de rechtvaardiging van de goddeloze behandelt –, vinden we toch ook in het boek Job al sporen van de evangelieboodschap. Job beseft namelijk niet alleen zijn hopeloze toestand en het feit dat God hem moet veroordelen. Hij realiseert zich ook dat er redding mogelijk is, en wel door de tussenkomst van een middelaar tussen God en mensen. Dat is het goddelijke antwoord op de hopeloze situatie van de mens, waaruit hij zichzelf niet kan verlossen.

Er is van de kant van de mens maar één voorwaarde waaraan hij moet voldoen om gered te worden: hij moet zijn Rechter om *genade* smeken (Job 9:15). Niet onze eigen prestaties, onze goede werken, onze vroomheid – het kan ons allemaal niet helpen. We moeten beseffen dat alleen de Rechter, de rechtvaardige God die ons moet veroordelen, in Zijn genade kan voorzien in een uitweg – en dat zonder afbreuk te doen aan het goddelijk recht. God heeft dat ook gedaan door de zending van de Middelaar, die aan al Gods heilige eisen heeft voldaan en tevens heeft voorzien in al de behoeften van de zondaar. Wie is die Middelaar? Het Nieuwe Testament geeft het antwoord: 'Want er is één God en één Middelaar tussen God en mensen, de Mens Christus Jezus, die Zichzelf gegeven heeft tot een losprijs voor allen' (1 Tim. 2:5-6).

Job kon reeds over deze Middelaar spreken door de inspiratie van de Heilige Geest. In hoofdstuk 9:33 spreekt hij over zijn verlangen naar een scheidsrechter tussen God en hemzelf, die zijn hand op hen beiden zou kunnen leggen. Was er maar iemand die de afstand kon overbruggen tussen de sterfelijke mens en God, de verheven Rechter. Welnu, God heeft in Zijn grote genade hierin voorzien door de komst van de Middelaar, die de kloof tussen God en mens heeft overbrugd en aan beide partijen genoegdoening heeft verschaft. Hij was ook de Enige die hiertoe in staat was, doordat Hij zowel waarachtig God als waarachtig Mens was.

Er zijn nog enkele andere benamingen in het boek Job voor deze unieke Middelaar. Hij is de Borg, die Zich voor ons garant stelt bij God (Job 17:3). Hij is de Afgezant die uit de hoge is neergedaald, de Bemiddelaar die van de waarheid heeft getuigd tegenover de mensen. En op grond van Zijn volbrachte werk is de losprijs verkregen en is er verzoening gevonden (Job 33:23-24). Hij is in de dood gegaan, maar ook weer opgestaan uit de doden. Hij heeft de sleutels van de dood en de hades in handen (Openb. 1:18). Daarom kunnen wij juichen met Job:

‘Ik weet echter: mijn Verlosser leeft, en Hij zal ten laatste over het stof opstaan’ (Job 19:25).

Wij geloven evenals Job in de opstanding van het vlees: ‘(...) ik zal uit mijn vlees God aanschouwen. Ik zelf zal Hem aanschouwen, en mijn ogen zullen Hem zien’ (Job 19:26-27). Christus is de Opstanding en het Leven, en bij Zijn wederkomst zullen de lichamen van de ontslapen heiligen worden ontruikt aan de macht van dood en graf. Door het werk van de Middelaar zijn wij nu al – in en door Hem – tot God gebracht (1 Petr. 3:18). Wij zijn door Hem met God verzoend en overgebracht in Zijn wonderbaar licht. Wij zijn voor Gods aangezicht geplaatst als Zijn eigen kinderen (Ef. 1:3-7). Straks zullen wij die plaats ook met verheerlijkte lichamen mogen innemen en Hem zien van aangezicht tot aangezicht (1 Kor. 13:12). Dit is wel de hoogste zegen die de Middelaar voor ons heeft verworven met de prijs van Zijn kostbaar bloed, en die nu in het evangelie nog steeds wordt aangeboden aan ieder die in het geloof tot Hem de toevlucht neemt.

OudeSporen 2020

